
Uppföljning 2025 Kulturplan 2025–2028

Region Gotland

Besöksadress Visborgsallén 19

Postadress SE-621 81 Visby

Telefon +46 (0)498 26 90 00

E-post regiongotland@gotland.se

Org nr 212000-0803

Webbplats www.gotland.se

Uppföljning 2025 Kulturplan 2025–2028

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1 Uppföljning	3
1.2 Dokumentets innehåll	3
2. Kulturplanens upplägg.....	4
2.1 Inriktningar	4
2.2 Mål	4
2.3 Beskrivning av mål mot inriktningar	4
3. Uppföljning av insatser	5
3.1 Strukturellt svaga områden stärks.	5
3.2 Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.	6
3.3 Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.	7
3.4 Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.	9
3.5 Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.	11
3.6 Medskapande arbetssätt är etablerade.	13
3.7 Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.	14
3.8 Ett strategiskt arbete inom gestaltad livsmiljö etableras.	16
3.9 Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.	17
3.10 Kulturen bidrar till miljömässigt hållbar samhällsutveckling.	18
4. Uppföljning indikatorer, mot inriktningar	19
4.1 Ett starkt och obundet konst- och kulturliv med hög kvalitet över hela Gotland.....	19
4.1.1 Kulturens medel i förhållande till kostnadsutvecklingen generellt.....	19
4.1.2 Kulturens medel, indikatorer	21
4.1.3 Kulturområdesfördelning	22
4.2 Alla har möjlighet till delaktighet i kulturlivet och eget skapande.	23
4.3 Kulturen är en motor för bildning, kreativitet och samhälls- utveckling.	25
5. Sammanfattning uppföljning 2025.....	26
6. Bilagor.....	28

Illustration på förstasidan: Toby Curden.

1. Inledning

Region Gotlands Kulturplan 2025-2028 beskriver en kulturpolitisk vision och en strategi hur kulturområdet ska utvecklas under perioden. Kulturplanen är en samverkansplattform för såväl regionala som kommunala verksamheter och alla kulturlivets aktörer. Dessutom är Kulturplanen en ansökningshandling till Kulturrådet och ett krav inom Kultursamverkansmodellen.

Region Gotlands kulturplan ska beskriva regionala politiska prioriteringar i förhållande till den nationella kulturpolitiken.

1.1 Uppföljning

För att säkerställa förflyttning mot målen, ska Kulturplan 2025-2028 följas upp årligen. Det är nytt för Region Gotland och uppföljningen kommer kanske att behöva utvecklas framöver.

Tanken är att den huvudsakliga uppföljningen sker mot handlingsplanens insatser, men att en del även beskriver långsiktig förflyttning mot de övergripande inriktningarna med utvalda indikatorer.

I avsnitt 2 ses en sammanfattande text mot varje insats samt exempel på aktiviteter mot respektive insats. En fullständig lista på genomförda aktiviteter 2025 bifogas.

I avsnitt 3 behandlas analys mot utvalda indikatorer mot de långsiktiga insatserna. Statistiken ska följas i längre tidsserier för att kunna påvisa förflyttning på längre sikt, mot 2040 och vidare. Detta för att kunna följa förflyttningen över kulturplansperioderna. Årets analys mot indikatorer blir därför relativt kortfattad.

1.2 Dokumentets innehåll

Eftersom de regionala kulturinstitutionerna är de som huvudsakligen är ansvariga för kulturplanens genomförande, ligger fokus i uppföljningen på dessa. Det är också inom kultursamverkansmodellen som det finns ett inarbetat system för målstyrning och uppföljning.

Möjligheten att inkludera fler verksamheter i målstyrning och uppföljning, till exempel verksamheter som ingår i den primärkommunala stödgivningen, studieförbund och kulturverksamheter inom andra förvaltningar (exempelvis Kulturskolan och Folkhögskolan) undersöks.

2. Kulturplanens upplägg

Kulturplan 2025-2028 beskriver tre övergripande inriktningar mot Vårt Gotland 2040. Under dessa tre inriktningar finns 10 mål. Handlingsplanen beskriver insatser mot respektive mål.

2.1 Inriktningar

Mot Vårt Gotland 2040 finns tre långsiktiga inriktningar för kulturpolitiken på Gotland:

1. Ett starkt och obundet konst- och kulturliv med hög kvalitet över hela Gotland.
2. Alla har möjlighet till delaktighet i kulturlivet och eget skapande.
3. Kulturen är en motor för bildning, kreativitet och samhällsutveckling.

2.2 Mål

I Kulturplan 2025-2028 finns 10 mål:

Mål 1	Strukturellt svaga områden stärks.
Mål 2	Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.
Mål 3	Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.
Mål 4	Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.
Mål 5	Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.
Mål 6	Medskapande arbetssätt är etablerade.
Mål 7	Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.
Mål 8	Ett strategiskt arbete inom gestaltad livsmiljö etableras.
Mål 9	Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.
Mål 10	Kulturen bidrar till miljömässigt hållbar samhällsutveckling.

2.3 Beskrivning av mål mot inriktningar

De tio målen går mot respektive inriktning enligt nedan.

Figur: Inriktningar och mål i Kulturplan 2025-2028

Mål nr	Målformulering	Inriktning
1 2 3	Strukturellt svaga områden stärks. Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga. Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.	Ett starkt och obundet konst- och kulturliv med hög kvalitet över hela Gotland.
4 5 6	Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur. Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet. Medskapande arbetssätt är etablerade.	Alla har möjlighet till delaktighet i kulturlivet och eget skapande.
7 8 9 10	Kulturens roll för demokratiutveckling stärks. Ett strategiskt arbete inom gestaltad livsmiljö etableras. Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas. Kulturen bidrar till miljömässigt hållbar samhällsutveckling.	Kulturen är en motor för bildning, kreativitet och samhällsutveckling.

3. Uppföljning av insatser

I den politiskt beslutade handlingsplanen beskrivs de insatser som har ringats in för att göra önskade förflyttningar mot målen i Kulturplan 2025-2028.

Nedan beskrivs insatserna i förkortad form med exempel på vilka aktiviteter som gjorts mot respektive insats och bedömd status på genomförande. I bifogad bilaga finns alla insatsers fullständiga formuleringar och samtliga aktiviteter.

3.1 Strukturellt svaga områden stärks.

Flera aktiviteter har påbörjats för att stärka strukturellt svaga områden. Några delar är redan genomförda och viktiga förflyttningar kan ses mot de flesta insatserna redan första året: till exempel tillskapandet av Dans och Cirkus på Gotland och fortsatt verksamhetsutveckling inom Konst och form på Gotland.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
1.1	Omarbeta och stärka infrastrukturen för dans inom KSM.	Utveckla dansens organisering inom kultursamverkansmodellen i samverkan med länsinstitutionerna på scenkonstområdet och fria aktörer.	Institutionen Dans och Cirkus på Gotland har tillskapats.
		Säkerställa långsiktig finansiering, ökad ram.	Regionalt äskande
		Säkerställa projektfinansiering för särskilda fokus.	Projektstöd KUR sökt. Fler projektstöd söks.
		Genomföra dansvecka, dansresidens och gästspel inom dans, Länsteatern.	
1.2	Fortsatt utveckling av Konst och form på Gotland.	Utveckling av arbetssätt och verksamhet i samverkan mellan verksamhetsledare, Gotlands Museum och övriga organisationer.	
		Utveckla en attraktiv plats till gagn för våra utövare. Synliggöra, attrahera, tillgängliggöra, skapa delaktighet.	
		Upprätta en teknikpool och utställningsutrustning, utlysa arvoderade uppdrag till fria professionella.	
		Skapa makerspace/gemensam verkstad.	Dialog med RAÄ
1.3	Prioritera svaga områden i skapande skola och stödgivning.	I etablerade stöd och nya projektstödet prioritera svaga områden.	Fortsätter kommande år
		Arbeta för att spelkultur ska bli en del av skapande skola, genom en kommunikationsinsats till speldesigners.	
1.4	Prioritera utpekade svaga områden i programsättning.	Samverka med institutionen för speldesign där spel som uttryck lyfts under Quickpix, samt säkerställa att FpG har en plats på Gotland Game Conference.	Fortsätter kommande år
		Utveckla och anordna program-, fritids- och skolverksamhet inom konst/form/slöjdområdet, Gotlands Museum.	
		Skapa ett skolprojekt i samverkan med olika aktörer för mellanstadiet med fria professionella dansare, Gotlandsmusiken.	Samverkan inleddes kring skolföreläsning ihop med Jazztrion.
1.5	Identifiera strukturella svagheter.	Identifiera cirkus som svagt område och föreslå inkludering inom Dans och cirkus på Gotland.	
		Producentpool för fria professionella kulturutövare i samverkan mellan dans- och teaterutveckling.	Utlysning av produktionsresurs
		Inom flera områden (exempelvis musik, litteratur) undersöka och svagheter inom respektive område.	Ej påbörjat 2025.

3.2 Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.

Lokalutvecklingsfrågor innebär omfattande processer som har upptagit mycket tid under 2025. Några aktiviteter har genomförts mot målet, exempelvis utveckling av Solberga ungkulturhus, Konstmuseet och Slite teater. Några planerade aktiviteter har inte hunnit påbörjas, såsom gemensamt arbete för att ytterligare tillgängliggöra hörsalen på Gråbo/Puma och Sävesalen på Wisbygymnasiet.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
2.1	Kartlägga och tillgängliggöra befintliga lokaler som ägs av Region Gotland.	Kommunicera filmområdets lokaler och Kustateljén som särskild resurs, till Film på Gotlands aktörer.	Ett mer omfattande strategiskt arbete kvarstår.
		Utlån av Konst och forms lokaler i Kultorum.	Fortsätter kommande år.
2.2	Utveckla och verksamhetsanpassa befintliga lokaler som ägs av Region Gotland.	Presentera underlag för investering i Solberga ungkulturhus.	Beslut juni 2025
		Utlysa Studio 508 på Kulturrum för teaterrepetition- och produktion i väntan på Solberga ungkulturhus.	Fortsätter kommande år
		Undersöka möjligheterna till en biblioteksfilial vid Östercentrum, möjligen inom Solberga ungkulturhus – Litteraturutveckling.	Samtal pågår
		Utveckling av Slite teater.	Påbörjat 2025
		Undersöka möjligheterna att ytterligare verksamhetsanpassa och tillgängliggöra exempelvis Hörsalen Gråbo/Puma och Säveaulan på Wisbygymnasiet.	Ej påbörjat 2025
		Inom slöjdutveckling stötta projektet Hantverket med de medel som krävs för att säkra att lokalen ska kunna fortsätta vara ett nav för slöjd och rekreativt skapande.	Fortsätter kommande år
2.3	Verka för att tillgängliggörainstitutionernas lokaler och landsbygderas samlingslokaler för fria aktörer.	Tillgängliggöra Konstmuseets lokaler kostnadsfritt sex månader per år för gotländska professionella konst- och kulturaktörer konst- och formområdet.	
		Samverkan mellan Gotlands Museum och goGotland, SFV, arrendator museigård, Uppsala Universitet m. fl. för tillgänglighet av kulturhistoriska byggnader.	
		Identifiera Gotlandsmusikens lokalers tillgänglighet och möjliga inhyrare i samverkan med det lokala musiklivet.	
		Tillgängliggöra Länsteaterns scen för unga genom "Fri Scen". Kontakt med nystartade grupper, t ex Unga Roma och Mandarinteatern, för diskussion om gästspel på teatern.	
		Kulturarvsutveckling: 25 år med Textil Gotland - aktiviteter runt om på ön i bygdegårdar/lokala museum. En aktivitet den 25:e varje månad.	
		Genomföra flygelprojektet i samverkan mellan musikutvecklare, svenska kyrkan, Gotlandsmusiken, KF Roxy, Rute folkets hus m fl.	
2.4	Fortsatt utveckling av konstmuseibyggnaden.	Fortsatt projektering och resurssättning av Konstmuseet med målet att påbörja byggnation inom planperioden. Utveckla tillfällig verksamhet i nuvarande lokaler och utanför.	Fortsätter kommande år
2.5	Utreda behov av ett scenkonsthus i Visby.	Inkludera behov av en mellanstor scen i Visby samt lokaler för dans inom projektering av Solberga kulturhus.	Genomfört 2025
		Lyfta behoven inom regional lokalförsörjningsplan.	Genomfört 2025

3.3 Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.

Det nya stödsystemet möjliggör ökat fokus på hög kvalitet och spets. En begränsande faktor är dock att medel inte har tillförts till stödsystemet, varför flera av de nya stöden inte har kunnat ges. Institutionerna inkluderar fria professionella i sina verksamheter på olika sätt och i olika omfattning, men ser generellt positivt på konstnärlig input utifrån. Samverkan sker löpande både regionalt, nationellt och internationellt genom nätverk och olika typer av kulturprojekt men hotas av höjda priser på färjor och flyg.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
3.1	Prioritera konstnärlig spets i projekt-, produktions- och arrangemangsstöd samt stöd till regionala kulturinstitutioner.	Implementera nytt stödsystem, nya regler för produktionsstöd, nytt projektstöd. Möjliggöra ett nytt stipendium för yrkesverksamma. Främja nya modeller, metoder och konstnärliga samarbeten inom stödgivning. Förbättra bedömningsprocesserna. Verka för ökade medel inom stödsystemet.	Påbörjat
		Inom Länsteatern producera och genomföra ett flertal teaterföreställningar med gästande regissör och skådespelare.	
		Åska medel för att kunna införa produktionsstöd och stipendier för yrkesverksamma.	Prioriterades ej inom BuB.
3.2	Ökad samverkan lokalt, interregionalt och nationellt för att främja nyskapande och konstnärlig spets.	Hanse Art Work, Konstnärlig gestaltning Bingeby, i samverkan med Region Gotland, Konstmuseet, Bingan IF samt konstnärerna Valeria Montti Colque och Rossana Mercado-Rojas.	
		WONDERLAND Gotland Stories II inom Konstmuseet. Konstnärer och kulturskapare inbjuds att skapa konstnärliga projekt genom undersökande, tvärvetenskapliga och deltagarbaserade metoder för att vidga perspektiven och flerfaldiga berättelserna om Gotland.	
		Ny förhistorisk basutställning Vikingar färdigställs, med externa formgivare, grafiker, hantverkare, ljussättare m. fl. Invigs våren 2025.	
		Nyskrivet verk för Gotlands Blåsarkvintett av tonsättaren Per Mårtensson i samverkan med Stiftelsen Signatur och Statens Kulturråd, Gotlandsmusiken.	
		Musikkonferens i samverkan mellan Gotlandsmusiken och musikutveckling.	
		Genomföra utställning spel som konst, med Konst och form på Gotland, Film på Gotland och UUCG.	
		Häng på Konst och form på Gotland och nätverksträffar inom samtliga kulturområden.	
		Utökad interregional och nationell samverkan inom SPOK.	Delvis, pga vakans.
		Kunskaps- och erfarenhetsutbyten genom nationella nätverk, t. ex. Länsteatrarna i Sverige och utvecklarnätverk	
3.3	Strategiskt arbete kring talangutveckling inom alla konst- och kulturområden.	Utökad samverkan med Wisbygymnasiets estetprogram och Gotlands Folkhögskola kring mentorskap, konsertbesök, kompositionsprojekt och möten med studenterna vid Gotlands Tonsättarskola.	Samverkan i samma omfattning som tidigare.
		Praktikplatser på Gotlands Museum för studenter, LIA-platser och elevutställningar	

		Utökad anställningsgrad till heltid för barn- och ungaproducenten från hösten 2025 i samverkan med Kulturenheten och privata finansiärer.	
		Genomföra audition för barn 8-12 inför sommarjobb i teaterproduktion, Länsteatern.	
		Stötta Arvfondsprojektet Teenage kicks, bl a med projektmedel och inom Revet.	
		I samverkan mellan Gotlandsmusiken och Kulturskolan Gotland skicka gotländska ungdomar till festivalen Ethno.	Åskade medel beviljades inte.
3.4	Utveckla kompetensutvecklande aktiviteter för kulturaktörer.	Kompetensutveckling för elever, fria professionella kulturskapare, arrangörer/visingsaktörer och institutioner. Både kulturområdesspecifika insatser och områdesöverskridande.	
		Ung musik Gotland Workshops, i samverkan med Gotlandsmusiken, Kf Roxym musikutveckling m fl.	
		Litteraturutveckling: Workshops i samband med litteraturfestival, med Biblioteken på Gotland, BCWT, Gotlands folkhögskola och UAF.	

3.4 Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.

Under två år (2024 och 2025) har aktörerna inom Kultursamverkansmodellen särskilt fokuserat på barn och unga i sin verksamhetsplanering. Det har genererat en rad spännande aktiviteter med både bredd och spets. Endast ett fåtal ryms nedan, men i bilagan ses alla. Att arbeta medskapande blir allt vanligare och ger professionella viktiga inspel från målgrupperna. Kunskapen inom barnrätt och Barnkonventionen behöver fortsatt stärkas.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
4.1	Säkerställa och utveckla Region Gotlands kulturgaranti.	I intern och extern samverkan ta fram ett förslag för att säkerställa att barnkulturgarantin uppfylls i alla delar.	Förslag framtaget
		Presentera äskande av medel för en barnkultursamordnare på heltid samt utökande av kulturgarantin till förskolan och även gymnasieskolan.	Presenteras till Bub 2026
		Säkra och utveckla transporterna/kulturbussar genom en gemensam arbetsgrupp TKF/KFA.	Påbörjat 2025
		Utveckla uppföljning av kulturgarantin.	Kulturenheten + UAF
		Utveckla utbudet och öka kommunikationen med skolorna.	Kan påbörjas 2027 om medel ges
4.2	Utveckla samverkan med lokala kulturskapare och skolor kring skapandeaktiviteter i skolan.	Gotlands Museum: genomföra skolprogram anpassade till läroplanen, i samverkan mellan skolan och andra regionala kulturinstitutioner, t. ex. Gutamålsprojektet med Gotlandsmusiken.	
		Film på Gotland och litteraturutveckling: Synliggöra Skapande skola för författare, filmare och spelutvecklare.	
		Etablera en fokusgrupp med musklärare kring Gotlandsmusikens skolproduktioner och skolmusikaler för alla stadier och gymnasiet i samverkan med musklärare och skolhuvudmän.	
		Samarbete mellan Länsteatern, Wisby Gymnasium, Gotlandsmusiken och Gotlands Museum, Arbete med att integrera scenkonst med skolämnen. Produktion 2025: Antroposcen.	
		Kulturarvsutveckling i samarbete med Gotlandsmusiken och lokala museer: Gutamålsmusikal för skolorna, utveckla koncept och möjliggöra studiebesök på museigårdar för klasser.	
		Utveckla Art School Day i samverkan med alla regionala kulturinstitutioner. Gotlandsmusiken samordnar.	Påbörjat
4.3	Utveckla kulturutbudet på fritiden mot underrepresenterade grupper inom gruppen barn, unga och unga vuxna samt mot de som har störst behov.	Arrangera lowverksamhet. Film på Gotland: inom film och spel i samverkan med Biblioteken och Speldesign Gotland. Erbjud filmworkshops och spelinsatser som gamejams/programmering för unga målgrupper. Gotlands Museum: Lowverksamhet ihop med Café Amalia. Dramavisningar, skapande verksamhet, tipspromenader, quiz mm.	
		Regional biblioteksverksamhet: Utveckla metoder för uppföljning och utvärdering av Bokstartinsatserna. Hela bokstartssamverkan: öppna förskolan, förskolan, barnhälsovården, folkbiblioteken, familjehemsenheter, logopederna, Förbättra hembesöken så att de blir av och leder till verkliga attityd- och beteendeförändringar. Särskilt fokus på vårdnadshavare med annat modersmål än svenska, låg utbildningsbakgrund, dyslexi eller andra läsnedsättningar m. fl.	Utvecklingsprojekt Bokstart, medel från Kulturrådet. Arbetet har inletts. Nytt redovisningsdatum den 31 december.
		Utvecklarorganisationen gemensamt: Initiera communityprojekt i områden med sociala utmaningar i samverkan med alla utvecklare och Gotlandshem, studieförbunden, kulturföreningar och kulturskapare. Bygga	Testat olika metoder i Hemse, Slite och Bingeby under 2025.

		identitet där plattformar för kultur saknas och i områden med sociala utmaningar. Ge röst åt unga men även äldre, göra en utställning eller på annat sätt visa upp kreativitet och lokal stolthet. Tänkt över flera år.	Fortsätter med fokus på Slite under 2026.
		Utställning Ung Konst Gotland, konstutveckling med Gotlands Museum eller Konst och Form. Alster som skapas av ungdomarna inom Ung Konst Gotland visas i en gemensam utställning.	
		Nya noder för slöjd och form för barn och unga. Slöjd- och formutveckling med Gotlands Läns Hemslojdsförbund, KUNO, Hantverkshuset i Burgsvik, Röda Korset, Studieförbundet vuxenskolan, Bilda, öns fritidsgårdar samt fria professionella. Arbeta med noder på Gotlands landsbygder samt i socioekonomiskt utsatta områden för att säkerställa att fler barn och unga kan utöva slöjd och form i sitt närområde.	
		Verksamhetsutveckling och övertagande av Fenix Ungkulturhus/Revet. Kommunikation kring verksamhetens brottsförebyggande roll.	Påbörjat
4.4	Säkerställa att Barnkonventionen efterföljs och att ett barnrättsbaserat synsätt tillämpas i hela verksamheten.	Regional biblioteksutveckling: Kompetensutveckla folkbibliotekspersonalen i barnkonventionen samt i metoder för att göra barn och unga delaktiga i utveckling av biblioteksverksamhet. Även öka kunskapen om och implementera barnkonventionen i den egna enheten	I bibliotekens lärgrupper. Implementering i den egna enheten har inte påbörjats ännu.
		Unga ambassadörer, Gotlands Museum i samverkan med Wisbygymnasiet. En gymnasieklass medverkar under ett år för att utveckla Vikingautställningen och ge projektet värdefulla insikter om innehållsinriktning som berör unga idag.	
		Fortlöpande diskussion om Barnkonventionen i Gotlandsmusikens produktionsgrupp.	Förekommer men ej systematiserat
		Kulturstrategi: Söka medel för och starta projekt Pilot Ungkulturråd i samverkan med avdelningen för regional utveckling och Gotlandsmusiken, för pengar ur Hållbarhetspotten. Ansöka om medel för fortsatt utveckling i projektform.	

3.5 Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.

Att nå de grupper som man inte tidigare nått är tidskrävande och svårt. Det handlar om att hitta nya vägar och bryta ny mark. Insatser kan därför kräva stora resurser och ge låg utdelning i form av antal deltagare. Trots att arbetet bitvis är otacksamt, har en mängd aktiviteter planerats och genomförts. Nedan syns ett axplock. Arbetet med kultur och hälsa försvårades under 2025 då medlen drogs tillbaka under första halvåret, för att sedan återkomma under hösten vilket gjorde det svårt att sjösätta alla planerade aktiviteter.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
5.1	Identifiera nya målgrupper och dess behov samt anpassa verksamhet till dessa.	Film på Gotland: Dela ut stipendium till unga och unga vuxna, i samverkan med Kulturenheten och utvecklarorganisationen. En fjärdedel av Film på Gotlands filmstöd allokeras som stipendier riktade till unga & unga vuxna.	Medel till stipendium för unga filmare skulle hämtas från Fpg:s pott för produktion men dessa medel var öronmärkta.
		Film på Gotland: Stödande insatser i form av mentorskap med handledare till flera unga filmare i på Gotland som ett komplement till det uteblivna stipendiet.	
		Medlemskap i fornvännerna för studenter, i samverkan med Studentkåren Rindi. Studenter på högskole- och universitetsnivå erbjuds ett reducerat pris på medlemskapet (170 kr), vilket ger fri entré till Gotlands Museums besöksmål samt rabatt på programverksamhet.	
		Analysera Gotlandsmusikens programutbud för perioden 2014–2024 vad gäller målgrupper, upphovspersoner, medverkande och marknadsföring.	Någon djupare analys har inte hunnits med.
		Fortsatt samarbete mellan Konst och form på Gotland och Gotlands återvinningscentraler och Gotlands museum. Utlysa uppdrag för kulturskapare kring att göra konst av det som hamnar på återvinningscentralerna. Inspiration Stockby returpark.	
		Länsteatern: Genomföra kostnadsfria aktiviteter på offentliga platser, t. ex. medverkan på Hansedagarna, Gråbodagen och Beredskapsveckan, interaktiv aktivitet med barn ute i Coop-butikerna och interaktivt julpyssel med fika & julberättelser.	
5.2	Öka tillgängligheten till kulturarrangemang och kulturaktiviteter.	Nå nya målgrupper till Skolbio Special, Film på Gotland i samverkan med Kulturskolan, privata skolor och särskilda program.	
		Film på Gotland: Informera om tillgänglighetsfrågor till arrangörer. Upplys om tillgänglighetsinformation för våra lokaler och öns visningsarrangörers plattformar, inkl. gotland.com.	
		Tillgängliggöra ruiner, museigårdar och andra platser, i samverkan med arrendatorer och goGotland. Ökad programverksamhet vid Kattlunds. Natur och kulturvandringar på hela ön.	
		Fri entré på Gotlands Museum t o m 18 år till Fornsalen, Petes, Kattlunds, Norrbys. Ca 150 skolprogram på Fornsalen genomförs kostnadsfritt för deltagarna. Öppet 361 dagar om året på Fornsalen.	
		Förtydliga Gotlandsmusikens kommunikation kring konsertlokalers tillgänglighet genom TK-appen.	Hemsidan uppdaterad

		Ungdoms- och studentbiljetter på Länsteatern till kraftigt rabatterade priser à 100 kr upp till och med 26 år	
		Regional biblioteksutveckling: Utveckla taltidningen kring att sprida evenemangstips, kulturarrangemang och kulturaktiviteter i samverkan med SRF, folkbiblioteken m. fl.	
		Samarbete integration i samverkan mellan kulturarvsutveckling och alla kulturutvecklare, SFI och studieförbund.	
		Jubileumsaktiviteter i samverkan med Gotlands läns hemslojdsförbunds, Världsarvets, Byggnadsvårdsföreningens, Föreningen Stavgards och Textil Gotlands jubileumsår 2025.	
		Litteraturfestival på Gotland, hösten 2025, i samverkan mellan litteraturutveckling, Biblioteken på Gotland, och BCWT - ett större litterärt arrangemang som märks och når ut till fler.	
5.3	Utveckla samarbetet mellan kultur, skola och verksamheter inom vård och omsorg.	Genomföra insatser inom Dans för Hälsa. Det finns i dagsläget fem olika insatser på området, varav 4 genomförs med medel från dansutvecklaren.	Längtar efter samordnare!
		Skrivgrupp för unga med psykisk ohälsa, i samverkan med Ungdomsmottagningen, BUP / Första linjen och Elevhälsan enligt metoden WYS, Write Your Self.	
		Säkra medelsfördelningen till kultur och hälsa, bl a genom att inkludera medlen i Kultursamverkansmodellen.	Pågår
		Anställa och påbörja samordningsverksamhet för kultur och hälsa inom Kulturenheten.	

3.6 Medskapande arbetssätt är etablerade.

Att arbeta medskapande, det vill säga tillsammans med dem vi är till för, kan ske på många olika sätt. Det kan upplevas som utmanande eftersom det tar tid och ibland också ger helt nya riktningar. Under 2025 har kunskapen om medskapande processer ökat, både genom inspiration och försöksverksamheter. De aktörer som har testat att involvera målgrupper i olika former, återkopplar att det både är roligt och att det ger helt nya perspektiv. Även om det är tidskrävande, är det givande och faktiskt helt nödvändigt för att vara relevant.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
6.1	Utveckla kunskapen om medskapande arbetssätt.	Research av metoder från andra regioner och projekt. Utbildning och inspiration gemensamt mellan institutioner. Fånga upp inspiration och goda exempel från andra regioner och projekt, t. ex. gällande UX och medskapande.	
		Pröva medskapande arbetssätt i stödgivning, Film på Gotland tillsammans med Kulturenheten. Initiera och prova medskapande arbetssätt i handledningen av projekt.	
		Fortlöpande diskussion i Gotlandsmusikens produktionsgrupp.	
6.2	Inkludera berörda grupper i utvecklingsarbetet och särskilt skapa förutsättningar för barns, ungas och unga vuxnas delaktighet och medbestämmande.	Unga Ambassadörer, Gotlands Museum i samverkan med Wisbygymnasiet. En gymnasieklass medverkar under ett år för att utveckla Vikingautställningen och ge projektet värdefulla insikter om innehållsinriktning som berör unga idag.	
		Etablera en fokusgrupp med musiklärare kring Gotlandsmusikens skolproduktioner och skolmusikaler för alla stadier och gymnasiet med musiklärare och skolhuvudmän.	
		Utveckla digitala kanalerna till diskussion och förslag, Länsteatern.	
		Utveckla metoderna för uppföljning och utvärdering av Bokstartinsatserna i hela bokstartssamverkan, Regional biblioteksutveckling.	Utveckling pågår
		Tillskapa projekt för att med medskapande metoder ta fram ett förslag för ett Ungkulturråd, samarbete mellan kulturstrateg, regional utveckling, Wisbygymnasiet, Gotlandsmusiken. Arbetssättet är tänkt att kunna användas för ungas delaktighet inom fler förvaltningar eller Region Gotland centralt.	
6.3	Utveckla arbetet kring befintliga samråd.	Etablera kontakt mellan Gotlandsmusiken och Samrådet för nationella minoriteter och Pensionärsrådet samt Tillgänglighetsrådet i samverkan med Kulturenheten.	
		Kulturstrateg: Tillskapa ett strukturerat deltagande för kulturen i befintliga råd.	Stående punkt i RSF:s tillgänglighetsråd. Pensionärsrådet och stora tillgänglighetsrådet deltagande vid förfrågan.

3.7 Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.

Arbete för läsfrämjande, bildning och folkbildning pågår som en del av löpande verksamhet inom flera kulturinstitutioner. Samverkan sker kring en rad demokratiutvecklande aktiviteter, både för boende och besökare. Arbetet med MIK, media- och informationskunskap, bedrivs i samverkan mellan kulturinstitutioner och andra regionala avdelningar. Kulturens delaktighet i civila beredskap sker bland annat i samverkansgrupper, men också i gestaltande bland annat under beredskapsveckan. Inkludering av olika perspektiv kräver ett systematiskt arbete och mod. Aktiviteter med och för nationella minoriteters kulturer sker, men upplevs sakna systematik på grund av resursbrist.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
7.1	Utveckla arbetet med läsfrämjande, bildning och folkbildning.	Litteraturutveckling: Litteraturfestival på Gotland, hösten 2025. Feriejobb som författare och litteraturkritiker. Verka för att fler författare kommer ut i skolorna genom informationsspridning.	
		Regional biblioteksutveckling: Kompetensutveckling och stödjande insatser inom Läsfrämjandelyftet, med Folkbiblioteken. Fortsatt arbete utefter kartläggningen av bibliotekens läsfrämjandearbete och kompetensutvecklingsbehov.	
		Film på Gotland: Arrangera forum för film och samtal i samverkan med civilsamhälle, visningsarrangörer, universitet och studieförbund	Under Gotland Pride, Almedalsveckan och Palestinsk filmfestival.
		Publikt utbud inom Gotlands Museum i samverkan med civilsamhällets olika aktörer, samarbetspartners och skolan. Historia, konst, kulturarv, samtids- och demokratifrågor står i fokus. Nära 1000 programpunkter under ett år - skolprogram, program för allmänheten och grupper samt ett tiotal utställningar årligen.	
		Samtal inom Konst och form på Gotland med inbjudna gäster, med Gotlands museum och fria kulturlivet. Skapa samtal, kunskap och eftertanke kring bild och formområdenas relevans och roll i samhällsutvecklingen.	
		Länsteatern: Synliggöra teaterns roll och funktion i samhället i samband med studiebesök samt i uppsökande verksamhet. Utbildning i retorik, gestaltning och framställning. Producera programböcker till föreställningar med folkbildande fakta och information. Använda svenska ord och uttryck för produktioner såväl som aktiviteter.	
		Kulturarvsutveckling: Jubileumsaktiviteter med Gotlands läns hemslöjdsförbund, Världsarvet, Byggnadsvårdsföreningen, Föreningen Stavgård och Textil Gotland kring aktiviteter för allmänheten för att främja folkbildningen, öka tillgängligheten och nå nya målgrupper.	
		Kulturstrategi, Kulturrenheten och studieförbunden: Förslag och implementering av struktur för stöd till studieförbunden enligt den nya statliga fördelningsmodellen.	Dialogarbete genomfört, första förslag framarbetat. Inväntar "kommunmodellen".
7.2	Utveckla arbetet kring medie- och informationskunnighet och digital tillgänglighet exempelvis genom nya samarbeten.	Film på Gotland: Stärka förmågan hos elever i åk 8-9 på tre skolor i att tolka, granska och använda medier medvetet. Eleverna gör reklamfilmer på högst 2 minuter och får analysera hur reklam påverkar, hur budskap byggs upp med bild, ljud och klippning.	

		Fortbildning och handledning av folkbibliotekspersonal i digital kompetens, digital delaktighet, MIK och demokratifrågor. Omvärldsbevaka samt fortbilda bibliotekspersonal kring digital delaktighet, medie- och informationskunnighet samt AI som verktyg. Regional biblioteksutveckling med Folkbiblioteken.	
		Utfra projektet Ökad digital inkludering på Gotland genomföra beslutade insatser i samverkan mellan Regional biblioteksutveckling, Avdelningen för regional utveckling samt verksamheter inom regionen och civilsamhället.	
7.3	Öka kunskapen om och säkra kulturens roll i den civila beredskapen.	Krisberedskap, Gotlands Museum i samverkan med Länsstyrelsen på Gotland, Läns museernas samarbetsråd, Riksantikvarieämbetet. Förberedelser, strategisk planering och övning. Gotlands Museum deltar på nationell, regional och lokal nivå.	
		Medverka i Länsstyrelsen i Gotlands Läns Beredskapsvecka, Länsteatern.	
		Utveckling av ett nytt stödsystem med uppföljning som bättre synliggör studieförbundens bildningsuppdrag.	Pågående
		Gotlandsmusiken: Upprätta en kontinuitetsplan för Gotlandsmusiken enligt MSB:s mall.	Pågående
7.4	Lyfta olika röster och perspektiv i utbud och urval.	Inom Konst och form på Gotland skapa riktlinjer för bredd och spets kring utlån av lokaler och teknik, i samverkan med Gotlands museum och fria kulturlivet. En mångfald av aktörer inom bild- och formområdena ska kunna få tillgång till lokaler och resurser.	
		Gotlands Museum: Aktivt arbete med representation i planering och beslut kring publikt utbud och samlingsförvaltning, i samverkan med enskilda aktörer samt organisationer.	
		Hela enheten Regional Biblioteksutveckling: lyfta olika röster och perspektiv. När urval görs, t. ex. val av bok för inläsning, inslag till Taltidningen, fortbildning för biblioteken, gåvoböcker till familjer inom Bokstart.	
		Internt inom Region Gotland sprida kunskap om kulturens del i hållbar samhällsutveckling, t. ex. inom forum och i arbetsgrupper – kulturstrateg och Kulturenheten.	Pågående
7.5	Synliggöra nationella minoriteters kulturer.	Film på Gotland: Implementera metodpaket för rättighetsbaserat arbete med nationella minoriteter inom filmpedagogik. Inom metodpaketet ta fram mallar för att stärka struktur, trygghet, delaktighet och ett rättighetsbaserat arbetssätt i filmpedagogiska processer med barn och unga från nationella minoriteter.	
		Aktivt arbete med representation Gotlands Museums planering och beslut kring det publika utbudet och i den aktiva samlingsförvaltningen. Fler språk i den nya basutställningen om vikingar, däribland något eller några minoritetsspråk.	Pågår
		Etablera kontakt mellan Gotlandsmusiken, Länsteatern och Gotlands Museum och Samrådet för nationella minoriteter i samverkan med Kulturenheten.	
		Fortsätta dansutvecklings påbörjade arbete med att stärka och synliggöra kultur för, om, med och av nationella minoriteter. Projekt romsk Dansfilm "Aven Mansa" genomförs för att synliggöra samtida romsk identitet med utgångspunkt i det historiska och traditionella. Materialet ska sedan användas i information och föreläsning med barn och unga som målgrupp.	Påbörjat

	Inom Litteraturfestival på Gotland, hösten 2025 säkerställa att minoritetsförfattare är representerade – litteraturutveckling.	
--	--	--

3.8 Ett strategiskt arbete inom gestaltad livsmiljö etableras.

Arbetet med att gemensamt etablera ett hållbart arbetssätt kring gestaltad livsmiljö ägs av Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Arbetet har inte påbörjats under 2025 på grund av en föräldraledighet. Några insatser kring kunskapsbyggande har ändå genomförts.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
8.1	Kunskapsutveckling om politikområdet gestaltad livsmiljö.	Konst och form på Gotland ska tillsammans med Gotlands museums utvecklare, regionarkitekt, parkavdelningen med flera göra en utlysning kring platsutveckling för att främja nya gestaltningar av offentliga rum i behov av nytt innehåll.	
		Dansutveckling ska bevaka nationella initiativ till samarbetsformer för att göra dans till en del av arbetet med gestaltad livsmiljö.	
8.2	Etablera samarbetsformer för arbetet med gestaltad livsmiljö.	Slöjdutveckling med Film på Gotland, Filmutvecklaren, Uppsala universitet, Regional utveckling och Konst och form Gotland: Cross-innovation Gestaltad livsmiljö. Utveckla aktiviteter för ungas medskapande i det offentliga rummet, exempelvis genom utveckling av crossinnovationprojekt för att undersöka hur spel, spekulativ design och world building kan användas som verktyg för samskapande och iscensättning.	Påbörjat men ej fullföljt pga. vakant tjänst
		Placemaking week, Slöjdutveckling med RF SISU och Gotlandshem. Uppmärksamma Place making week som sätter fokus på gestaltad livsmiljö.	Påbörjat men ej fullföljt pga. vakant tjänst
8.3	En handlingsplan för gestaltad livsmiljö tas fram i samverkan mellan berörda aktörer.	Ta kontakt med relevanta aktörer inom Region Gotland för uppstart av samarbete med området gestaltad livsmiljö – SBF.	Ej påbörjat pga. föräldraledighet

3.9 Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.

Samarbete mellan kultur- och fritidsavdelningen och avdelningen för regional utveckling har inletts kring genomförande av kulturella och kreativa branschers (KKB) handlingsplan. Främjandeorganisationerna Film på Gotland och Konst och form på Gotland har genomfört olika strategiska insatser. Utvecklarorganisationen har i högre grad än tidigare anlitat KKB-företagare för genomförande av aktiviteter och Konst och form har utlyst olika typer av uppdrag. Arbete pågår med en större projektansökan med fokus på KKB och besöksnäring: Kreativa stråk.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
9.1	Genomföra strategiskt arbete och aktiviteter enligt handlingsplan för kulturella och kreativa branscher.	Film på Gotland: Event med föreläsningar och workshops med fokus på kompetensutveckling och exempel inom besöksnäring och attraktionskraft.	Samtal och dialog påbörjad med filmbransch och besöksnäring.
		Stöd till fria professionella för producentskap samt kompetensutveckling och egen träning, dansutveckling och teaterutveckling.	
		Säkerställa att överenskommelser med regionala kulturinstitutioner har skrivningar kring fria professionella kulturskapare – kulturstrateg.	
		Samverkan mellan kulturstrateg och avdelningen för regional utveckling kring KKB handlingsplan. Samverkan inom destinationsutredning, handlingsplan besöksnäringstrategi, forum för tillväxt, klimat och miljö och projektframskrivning mot Tillväxtverket.	Påbörjat
9.2	Främja strukturer för extern samverkan.	Synliggöra gotländsk film, Film på Gotland med Gotlands filmfond, Film Sthlm, Region Gotland samt besöksnäring. Kommunikation via Gotland.com, Film på Gotlands hemsida, SoMe-kanaler, förhandsvisningar och events under året.	
		Konst och form på Gotland ska etablera strukturer för samverkan med KKB-aktörer inom verksamhetsområdena.	
		Samverkan mellan kulturstrateg och Tillväxt Gotland för inspel till KKB-träffar.	
9.3	Kunskapsutveckling om kulturella och kreativa branscher.	Film på Gotland ska bidra till att stärka branschsamverkan på tvären med Speldesign Gotland, Tonsättarskolan, Science Park Gotland m.fl. Följa upp initiativet "Creative Meetup", plattform för presentation kreativa skapare, kompetensutbyte och speed-dejting.	
		Genomföra insatser inom Konst och form på Gotland som efterfrågas av företagare inom bild, form och slöjd.	Påbörjat
		Kulturstrateg: Delta i arbetsgrupp för regionernas nationella nätverk för kulturella och kreativa branscher.	
		Påbörja projektansökan för Kreativa Stråk inklusive uppstartsdel för kartläggning av KKB på Gotland – kulturstrateg i samverkan med avdelningen för regional utveckling.	Pågår
9.4	Kompetensutveckling för företagare inom kulturella och kreativa branscher.	Konst och form på Gotland: Genomföra insatser som efterfrågas av företagare inom bild, form och slöjd.	Påbörjat
		Utvecklarorganisationen: Enskilt och i samverkan genomföra kompetensutveckling för professionella kulturskapare.	
9.5	Verka för ökad hållbarhet för fria professionella kulturskapare.	Verka för ökad hållbarhet för KKB-företagare inom Konst och form på Gotland, t. ex. genom att utlysa uppdrag.	
		Kulturstrateg: Lyfta arvoderingsfrågan inom referensgrupp fria professionella kulturskapare samt kravställa att rekommendationer och avtal gällande arvodering följs i överenskommelser med regionala kulturinstitutioner.	

	I högre grad än tidigare anlita KKB-aktörer för genomförande av insatser – utvecklarorganisationen.	
--	---	--

3.10 Kulturen bidrar till miljömässigt hållbar samhällsutveckling.

Kulturen är till stora delar mycket miljömedveten och gör generellt liten miljöpåverkan, men förbättringsmöjligheter finns. Under 2025 har flera initiativ påbörjats, till exempel återbruk av utställningsmaterial från Riksantikvarieämbetet, återbrukskurs för barn och kompetensutveckling i hållbar film för Gotlands Folkshögskolas personal och elever. Internt arbete i linje med hållbarhetspolicy pågår också.

Nr	Insats	Aktiviteter, exempel	Status
10.1	Utveckla samarbeten och projekt där konst och kultur bidrar till vidgade perspektiv och beteendeförändringar kring klimat och miljö.	Kontakt med Riksantikvarieämbetet kring idé om återbruk av utställningsmaterial – Konst och form på Gotland, kulturstrateg.	Påbörjat
		Prioritera miljöfrågeställningar i stödgivning och fördelning av medel KSM, bland annat inom projektstöd och investeringsstöd till landsbygdernas lokaler.	
10.2	Kunskapsutveckling kring och utveckling av miljömässigt hållbara arrangemang och hållbar konst- och kulturproduktion.	Länsteatern: Återbruk av scenografikonstruktioner, kostym m. m. Kurs för barn 8-10 år av återbruk i konstnärliga processer. Internt arbete utifrån "The Theatre Green Book".	
		Hållbarhetsarbete inom Gotlands Museum, enligt hållbarhetspolicy. Hållbarhetsfrågan genomsyrar arbetet och uppföljningar av leverantörer, samarbetspartners, utställningsproduktioner, butiksutbud, restaurang och konferens.	
		Investera i klimatvänliga fordon - Gotlandsmusiken.	Medel saknas
		Dansutveckling: Kunskapsutveckling kring och utveckling av miljömässigt hållbara arrangemang och hållbar konst- och kulturproduktion.	Påbörjat
10.3	Omställningsarbete mot miljömässig hållbarhet enligt globala miljömål och RUS genomförs.	Utveckla hållbarhetsplan och kravställning för projekt inom Gotlands Filmfond tillsammans med Gotlands filmfond och Film Stockholm AB.	
		Kompetensutveckling hållbarhet med Gotlands Folkhögskola inklusive deltagare på Gotlands folkhögskolas filmutbildningar.	
		Internt arbete inom Länsteatern enligt fastställda miljömål i RUS och "The Theatre Green Book".	
		Hållbar samlingsförvaltning och fastighetsunderhåll – Gotlands Museum.	

4. Uppföljning indikatorer, mot inriktningar

De utvalda indikatorerna beskriver förflyttning mot inriktningarna och ska ses på längre sikt mot den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040. Förflyttningar kan därmed inte ses på ett år, men noteras som start i en tidsserie för framtida uppföljning.

4.1 Ett starkt och obundet konst- och kulturliv med hög kvalitet över hela Gotland.

För att mäta hur starkt konst- och kulturlivet kan ses vara, används indikatorer för medels tillgång i olika aspekter. Detta utifrån antagandet att medelsfördelningen utgör basen för möjligheterna att skapa kulturell infrastruktur och verksamhet. Om medlen minskar, minskar möjligheten att säkerställa ett starkt och obundet konst- och kulturliv med hög kvalitet över hela Gotland. Om medlen ökar, ökar möjligheterna.

4.1.1 Kulturens medel i förhållande till kostnadsutvecklingen generellt

Kulturutgifterna jämfört med Region Gotlands övergripande budget kan ge en indikation om huruvida kulturen har samma utveckling som övriga verksamheter. Exempelvis kan kostnaderna öka i övriga regionala verksamheter men ligga kvar för kulturen, vilket indikerar att kulturområdet blivit svagare i förhållande till den allmänna kostnadsutvecklingen.

I beräkningen inkluderas regional kulturverksamhet: kultursamverkansmodellen, Gotlands Folkhögskola, regional stödgivning utanför modellen, årligt stöd ur näringslivsanslaget som går till kulturverksamheter samt övrig regional verksamhet (administration och del av avdelningschef). Den kommunala kulturverksamheten inkluderar Biblioteken på Gotland, Kulturskolan på Gotland, Barnkulturgaranti och Skapande skola, primärkommunal stödgivning, stöd till studieförbund och övrig kommunal verksamhet (löner, budget för nationaldagsfirande m.m.).

Regional kulturverksamhet	Reg. medel 2024	2025	Statl. medel 2024	2025	S:a 2024	S:a 2025
Kultursamverkansmodellen	24 688 000	26 617 500	28 519 000	28 346 000	53 207 000	54 963 500
Gotlands Folkhögskola	22 182 000	22 680 000	14 468 000	14 195 900	36 650 000	36 875 900
Regional stödgivning*	500 000	502 000	0	0	500 000	502 000
Årligt stöd ur näringslivsanslaget**	1 800 000	300 000	0	0	1 800 000	300 000
Övrig regional verksamhet***	1 348 000	1 331 000	0	0	1 348 000	1 331 000
SUMMA	50 518 000	51 430 500	42 987 000	42 541 900	93 505 000	93 972 400

Kommunal kulturverksamhet	Kom. medel 2024	2025	Statl. Medel 2024	2025	S:a 2024	S:a 2025
Biblioteken på Gotland	28 728 000	29 965 000	0	0	28 728 000	29 965 000
Kulturskolan på Gotland	20 103 000	21 925 000	289 000	576 000	20 392 000	22 501 000
Barnkulturgarantin och Skapande skola	361 000	360 000	1 146 000	1 114 900	1 507 000	1 474 900
Offentlig konst, 1%-regeln och Region Gotlands konstsamling	779 000	749 000	0	0	779 000	749 000
Primärkommunal stödgivning	7 698 000	8 036 000	0	0	7 698 000	8 036 000
Stöd till studieförbund	2 770 000	2 770 000	10 415 000	10 453 000	13 185 000	13 223 000
Övrig kommunal verksamhet	2 447 000	3 248 000	0	0	2 447 000	3 248 000
Summa kommunala medel	62 886 000	67 053 000	11 850 000	12 143 900	74 736 000	79 196 900

Kulturfinansiering Gotland	2024	2025
Regional kulturfinansiering, kr	113 404 000	118 483 500
Region Gotlands totala omslutning, kr	5 207 500 000	5 279 845 000
Kulturfinansiering inkl. statliga, kr	168 241 000	173 169 300

Indikator	2024	2025
Kulturens regionala finansiering jämfört med Region Gotlands totala omslutning, %	2,2 %	2,2 %
Kulturens totala finansiering jämfört med Region Gotlands totala omslutning, %	3,2 %	3,3 %

Analys: Det totala beloppet för regional kultur låg på samma nivå 2025 som 2024. Höjning om 1,9 mnkr kan ses inom regionala medel till kultursamverkansmodellen. De regionala medlen till Gotlands Folkhögskola ökade också med 0,5 mnkr. Dock minskade medlen ur det regionala näringslivsanslaget med hela 1,5 mnkr och minskning av de statliga medlen till kultursamverkansmodellen och Gotlands Folkhögskola, vilket gjorde att medlen totalt till regional kultur inte ökade nämnvärt under 2025.

Förändringen av medel ur näringslivsanslaget beror på de nya prioriteringar för anslaget som Avdelningen för Regional utveckling har skrivit fram. Den drabbade under 2025 Filmfonden som nekades de 1,5 mnkr som den tidigare har fått. Medeltidsveckan hamnade också i riskzonen, men erhöll 300 tkr. Här behöver Region Gotland arbeta för att säkerställa att dessa viktiga aktörer fortsatt får tillgång till medel i minst samma omfattning som tidigare, för att deras arbete ska kunna fortsätta.

På det kommunala planet har biblioteken och kulturskolan ökat sina medel något. Mer statliga medel har också kommit kulturskolan till godo jämfört med 2024. Den primärkommunala stödgivningen har ökat med indexuppräknning av verksamhetsstöden. Övrig kommunal verksamhet har ökat med en verksamhetsutvecklare. Ungkulturverksamheten kommer att inkluderas i beräkningarna från 2026.

Totalt sett indikerar detta att den regionala kulturfinansieringen inom Region Gotland ligger kvar på samma nivå 2025 som 2024 (2,2 %). Trots flera satsningar på kulturområdet ligger alltså kulturfinansieringen kvar på samma nivå. Finansieringens utveckling på kulturområdet kan därmed sägas motsvara övrig kostnadsutveckling inom Region Gotland. Den statliga finansieringen av kultur på Gotland har dock ökat under 2025, vilket gör att kulturen totalt ökade med 0,1 % jämfört med Region Gotlands totala utgifter.

4.1.2 Kulturens medel, indikatorer

Finansieringen totalt är ett mått, men kan bli lite trubbigt eftersom förändringar på ett område kan ta ut förändringar på ett annat. Därför bryter vi ut några ekonomiska parametrar som har särskild bäring för kulturplanens genomförande och följer dessa över åren.

Medlen inom kultursamverkansmodellen är en god indikator för strukturell utveckling. Sökbara medel för professionella kulturskapare och budget för primärkommunal stödgivning visar hur förutsättningarna är för de fria aktörerna. Total budget för aktiva konstprojekt enligt 1 %-regeln visar ramarna för den offentliga konstens utveckling och även möjligheter för fria professionella kulturskapare.

Indikator	2024	2025
Medel inom Kultursamverkansmodellen, kr	53 207 000 kr	54 963 500 kr
Sökbara medel för professionella kulturskapare, kr	250 000 kr*	550 000 kr*
Total budget för kommunal stödgivning, kr	7 706 000 kr	7 846 000 kr
Total budget för aktiva konstprojekt enligt 1 %-regeln	11 520 682 kr	8 922 682 kr

* Inkluderar tryckningsstöd och filmstöd/produktionsstöd och projektstöd.

Analys: Medlen inom kultursamverkansmodellen ökade något, tack vare regionala satsningar när de statliga medlen minskade. En ökning av sökbara medel för fria professionella kulturskapare sågs också, eftersom projektmedel om 500 tkr fördelades för första gången 2025. Ökningen om 500 tkr kan upplevas marginell i det stora sammanhanget, men utgör en viktig förändring för den grupp de riktas till. Möjlighet finns att förbättra förutsättningarna ytterligare om mer medel tillförs till produktionsstöd och stipendier för yrkesverksamma.

Den totala budgeten för den primärkommunala stödgivningen var fortsatt mycket låg jämfört med andra kommuner i Sverige. Ökningen om 140 tkr 2025 utgjordes av en indexreglering av verksamhetsstöden. Det identifierade behovet av ökade medel till stödsystemet är 5,4 mnkr.

Konstprojekten inom 1%-regeln minskade med 22 %, vilket innebar sämre förutsättningar för fria professionella kulturskapare. Dock varierar konstprojekten över åren beroende på hur många byggnadsprojekt som inleds respektive avslutas och behöver därför analyseras över längre tid än två år.

Totalt sett kan en viss utveckling ses mot beslutade mål, men utvecklingen svarar inte mot behoven. Om konstprojekten minskar även kommande år, behöver detta tas i beaktande som en del av förutsättningar för kulturens utveckling.

4.1.3 Kulturområdesfördelning

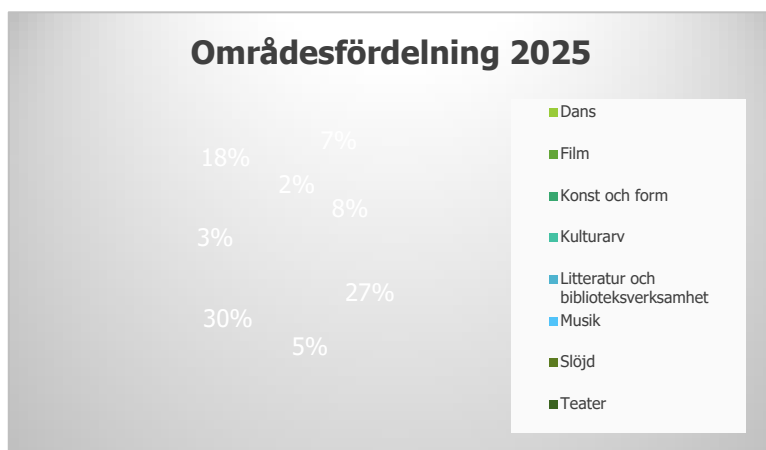
I kultursamverkansmodellen ansvarar regionen för att främja en god tillgång till sju utpekade kulturområden för länets invånare. Hur mycket medel varje område tilldelas skapar förutsättningar för området, både vad gäller kulturell infrastruktur och verksamhet.

Kultursamverkansmodellens aktörer står för en stabilitet och infrastruktur för hela kulturens organisering. Områdesfördelning för medlen inom kultursamverkansmodellen kan därför vara en indikator på hur starkt respektive område är organiserat.

Indikator
Medelsfördelning per konst- och kulturområde inom KSM, %

Områdesfördelningen inom kultursamverkansmodellen 2024 respektive 2025 såg ut såhär:

Område	2024	2025
Dans	2%	2%
Film	6%	7%
Konst/form	8%	8%
Kulturarv	28%	28%
Slöjd	2%	3%
Musik	31%	30%
Teater	18%	18%
Litteratur + biblioteksverksamhet	5%	5%

Analys: Från 2024 till 2025 har inga stora förändringar skett. Bäst finansiering har musikområdet (30 %) och kulturarvsområdet (27 %). Slöjd (3 %) och dans (2 %) är fortsatt mycket svagt finansierade, vilket betyder att det krävs ett fortsatt fokus på att stärka dessa områden.

Områdesfördelningen är en mycket viktig beslutsgrund i alla utvecklingsfrågor. Eftersom Region Gotland i dagsläget inte tillhandahåller infrastruktur för kultur annat än vad gäller bibliotek och två mindre scener (Slite och Klintehamn), ligger grunden för kulturens infrastruktur på de regionala kulturinstitutionerna. Medelsfördelningen till dessa blir därmed avgörande för respektive områdes möjligheter.

4.2 Alla har möjlighet till delaktighet i kulturlivet och eget skapande.

För att se om inriktningen nås eller inte, använder Region Gotland ett flertal olika indikatorer för deltagande i kulturlivet. Antal deltagande barn inom utbudet inom kultursamverkansmodellen visar hur många barn, boende och besökande, som har tagit del av institutionernas verksamhet. Aktiva låntagare 0–17 år visar hur många barn som tar del av bibliotekens verksamhet och gäller till största delen (men inte uteslutande) barn boende på Gotland. Kulturgarantin riktar ett utbud till barn inom skolan på Gotland, så andelen barn som har deltagit i detta ger en indikation för kulturdeltagande för barn boende på Gotland.

Museibesök och publik inom kultursamverkansmodellens verksamheter indikerar hur många boende och besökare som nåtts av dessa verksamheters utbud. Antal publika aktivitetstillfällen inom biblioteken visar delaktighet inom folkbiblioteken och gäller övervägande boende. Genomförda hembesök inom bokstart gäller endast boende på Gotland och visar hur många nya barnfamiljer som har stimulerats till läsning genom hembesök och en bok.

Det bör dock noteras att endast den senaste indikatorn visar unika deltagare. Övriga är totalt antal deltagare, eftersom personuppgifter inte noteras vid publika evenemang.

Nöjdhet med bibliotekens utbud och främjande av lokalt kulturutbud är en av uppgifterna inom NKI (nöjd kundindex) inom Kolada. Denna mäts vartannat år och kan därför endast visa förändring över längre tid.

Indikator	2024	2025
Antal deltagande barn inom KSM, st	164 450	145 167
Antal aktiva låntagare 0-17 år	1 513 st	1 478 st
Andel barn som deltagit i utbudet inom kulturgarantin, %	28,7 %	53,3 %
Genomförda hembesök inom bokstart, st	323	296
Antal museibesökare inom KSM, st	367 985 st	384 014 st
Antal publik inom KSM, st	99 332 st	89 831 st
Antal publika aktivitetstillfällen inom biblioteken, st	918 st	1 603 st
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturutbud, NKI (Kolada, mäts vartannat år)	83 %*	–*

* Siffran ges vartannat år.

Analys: Den nedgång som kan ses för deltagande barn inom KSM beror endast på att siffran för 2024 var extremt hög tack vare ett fokuserat arbete riktat mot barn och unga. Nedgången kan också vara knutet till nedgången 2025 för besöksnäringens innehållsproducenter och familjers sämre ekonomiska förutsättningar, vilket påverkar besökande barns delaktighet i kultur (t.ex. museibesök och Pippiteater). Ändå är 145 167 barn fortfarande en mycket hög nivå. Jämförelsevis kan sägas att 2023 var siffran 115 831, vilket redan det var mycket högt med nationella mått mätt.

Antalet låntagare 0–17 år minskar succesivt, totalt med 8 % sedan 2023. Det är inte unikt för Gotland, utan ligger i linje med nationell statistik. Kulturrådet drar slutsatsen att det krävs fler åtgärder för att stimulera läsande och utlån bland unga.

Under 2025 har arbete bedrivits för att stärka Kulturgarantin, vilket ses ha generat en ökning av deltagande barn. Fler lärare har valt att prioritera kultur i undervisningen,

vilket bedöms ha bidragit till att fler elever nåtts av kulturutbudet. Samtidigt kan konstateras att få årskullar får det utbud som kulturgarantin beskriver. Ett utvecklingsarbete har påbörjats under 2025.

Genomförda hembesök inom Bokstart har minskat sedan 2024. Det beror på färre förstagångsföräldrar på Gotland – det föds helt enkelt färre barn.

Museibesöken ökade medan publiken inom scenkonstverksamheterna ses ha minskat något. Det senare kan också delvis relateras till nedgången inom besöksnäringen 2025 och familjers sämre ekonomiska förutsättningar. Det ska dock noteras att Gotland har en av de högsta deltagandesiffrorna i hela Sverige som faktiskt är i nivå med storstadsregionerna.

Antalet publika aktiviteter inom biblioteken har ökat med 75 % 2025 jämfört med 2024. Dels beror ökningen på att biblioteken har styrt upp sina riktlinjer kring vad som ska rapporteras, t. ex. återkommande barnevenemang, vilket påverkar statistiken. Utöver det har det genomförts fler turnéer på fler bibliotek och mer uppsökande verksamheter utanför biblioteken.

Nöjdhetsindex kan inte avläsas förrän 2026.

Som helhet kan konstateras att samtliga indikatorer visar på ett högt deltagande i kulturlivet.

4.3 Kulturen är en motor för bildning, kreativitet och samhällsutveckling.

Kulturen som motor för bildning, demokrati och samhällsutveckling kan mätas genom flera indikatorer. Antal utlån av böcker eller annan media, antal aktiva låntagare och antal fysiska besökare i biblioteken visar läsning och deltagande i bibliotekens verksamhet. Antal deltagare inom studiecirkelverksamhet och annan folkbildning indikerar hur många personer som deltar i folkbildande aktiviteter. Antalet genomförda aktiviteter inom kultursamverkansmodellen med/för nationella minoriteter indikerar inkludering av den gruppen. Arvodering av fria professionella kulturskapare inom kultursamverkansmodellen ger en indikation om i vilken grad fler röster och perspektiv inkluderas i regional verksamhet.

Indikator	2024	2025
Antal utlån intitala och omlån böcker och seriella publikationer, st	402 807 st	411 864 st
Antal nedladdningar av licensierade e-böcker, monografier, inklusive ljudbok och talbok	10 804 st	12 529 st
Antal aktiva låntagare, st	8069 st	8227 st
Antal fysiska besökare i biblioteken, st	358 202 st	340 038 st
Antal deltagare i studiecirklar, st	4 487 st	4 474 st
Antal deltagare i annan folkbildning inom studieförbunden, st	7 842 st	9 299 st
Antal aktiviteter inom KSM med nationella minoriteters kulturer i fokus, st	29 st	33 st
Summa arvodering av fria professionella kulturskapare inom KSM, kr	3 826 277 kr	5 022 689 kr

Analys: I statistiken märks en liten ökning av utlån (2 %) och en ökning av digitala medier om 16 %. Det tyder på en förändring av behov och ett ändrat användarmönster: lån av e-medier ökar, vilket är en stark trend även nationellt. Antal aktiva låntagare ökade också något. Antalet fysiska besökare ökade med 5 %, vilket inte kan härledas till något särskilt utan får ses över längre tid.

Antalet deltagare i studiecirklar ligger på nästan samma nivå som 2024 trots stora neddragningar av statliga stöd till studieförbunden. Det beror delvis på att deltagandet inte hade återhämtat sig efter pandemin, men kan också bero på att effekterna av neddragningarna inte har slagit igenom i statistiken ännu. De gotländska studieförbunden rapporterar en ökning inom annan folkbildning med nästan 19 % jämfört med 2024. Enligt statistiken var dock deltagandet 2024 ovanligt lågt. År 2023 var jämförelsesiffran 9 329 st, vilket ligger i samma nivå som statistiken för 2025.

Antalet aktiviteter för och med nationella minoriteter varierar över åren på grund av prioriteringar mot medelsfördelning. En viss ökning har skett 2025 mot 2024. Viktigt att notera är att utvecklarorganisationen står för den största delen av aktiviteterna: 2024 20 st av 29 och 2025 28 st av de totala 33. Dansområdet har flest aktiviteter av alla, 11 st 2024 och 22 under 2025.

Arvodering av fria professionella kulturskapare är ett lite fyrkantigt mått. I rapporteringen syns inte tillfälliga anställningar, utan endast inhyrda/arvoderade. Ändå fungerar siffran som indikator på inkludering av fria kulturskapare i de regionala verksamheterna. Från 2024 rapporteras arvoderingen ha ökat med 31 %, vilket indikerar att fler röster ges plats och att utbudet berikas med fler perspektiv. Att notera är att samtliga institutioner har ökat arvodering till fria professionella

utom Gotlandsmusiken som rapporterar en minskning med ca 500 tkr – en minskning om 43 %.

5. Sammanfattning uppföljning 2025

Som helhet har Kulturplan 2025-2028 och målstyrningen mot denna givit resultat redan första året och prognosen för måluppfyllelse i alla delar är mycket god. Kulturplanen tycks ha inspirerat till nytänkande, ökad samverkan och samling mot planens mål. Flera större projekt och samarbeten har inletts och andra har utvecklats.

Första året på planen har redan givit förflyttning mot flera av målen, vilket märks både i aktivitetsrapportering och indikatorer. Detta trots att kulturfinansieringen inte har ökat nämnvärt. Utöver de aktiviteter som rapporteras mot Kulturplanen, finns också en stor mängd löpande arbete som inte skrivs som en förflyttning mot målen – helt enkelt för att det ses som självklart. Arbete pågår med att utveckla formerna för rapporteringen.

Nedan listas målen med en enkel bedömning av måluppfyllelse på följande skala:

- 1 – ej påbörjat
- 2 – påbörjat
- 3 – på god väg
- 4 – snart uppnått målet
- 5 – genomfört

Nr	Mål	Status 2025	Kommentar
1	Strukturellt svaga områden stärks.	3	Tillskapandet av Dans och cirkus på Gotland, arbetet med Konstmuseet, fortsatt utveckling av Konst och form på Gotland är viktiga steg för måluppfyllelse. Medelstilldelningen är det som bromsar utvecklingen.
2	Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.	3	Solberga ungkulturhus, Konstmuseet, arbetet med Slite teater och möjliggörande av Hantverket ses som särskilt viktiga händelser.
3	Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.	2	Det nya stödsystemet har förutsättningar att göra stor skillnad, men det måste till mer medel. Nationell och internationell samverkan hotas av allt högre resekostnader.
4	Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.	3	Övertagandet av Fenix/Revet, utvecklingsarbetet med Kulturgarantin och många fina aktiviteter för att engagera barn har genomförts och fler idéer föds hela tiden. Ett fortsatt kunskapsarbete kring barnrätt krävs.
5	Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.	2	Olika institutioner har kommit olika långt i arbetet. Förhoppningsvis kan man inspireras av varandra och därmed nå snabbare utveckling.
6	Medskapande arbetssätt är etablerade.	2	Vissa har kommit mycket långt i detta, andra står i startgroparna. Mer stöttning krävs.
7	Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.	3	Det görs mycket, men kapaciteten till utveckling är enorm. Kulturens företrädare och aktörer behöver få bättre självförtroende i dessa frågor. Synliggörandet av löpande arbete behöver bli bättre.
8	Ett strategiskt arbete inom gestaltad livsmiljö etableras.	1	En svag 1: a – endast några aktiviteter har genomförts kring kunskapsutveckling. Vi inväntar drivkraft från nya Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.
9	Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.	2	Arbetet har påbörjats, men det kommer att krävas ytterligare resurser för att arbetet ska ge konkret resultat. Det är helt nödvändigt att landa ett eller flera projekt.

10	Kulturen bidrar till miljömässigt hållbar samhällsutveckling.	2	Av alla mål engagerar detta kanske minst – till stor del för att så mycket redan har gjorts och görs. Synliggörandet av pågående arbetet måste öka.
----	---	---	--

6. Bilagor

- Genomförda aktiviteter 2025 mot Kulturplan 2025-2028